

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

พ.ศ. ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการให้ทุนของหน่วยงานของรัฐ
อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศส่วนรวม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การให้ทุนของหน่วยงานของรัฐที่มีวัตถุประสงค์หรือหน้าที่และอำนาจในการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม

สถานนโยบายอาจกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งก็ได้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

(๑) การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๓

(๒) คนต่างด้าวซึ่งไม่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย เว้นแต่สถานนโยบายจะประกาศกำหนดให้ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ได้เป็นรายกรณี

(๓) การวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาวุธยุทโธปกรณ์ เทคโนโลยีทางทหาร หรือการป้องกันประเทศ เฉพาะเพื่อการใช้ประโยชน์ทางการทหารหรือความมั่นคงของรัฐ

(๔) การวิจัยและนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อมวลมนุษยชาติหรือประชาชนชาวไทยโดยรวมหรือจะต้องใช้เป็นพื้นฐานสำคัญของการวิจัยอื่น ซึ่งไม่สมควรให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นของบุคคลใดหรือองค์กรใดเป็นการเฉพาะ ตามที่หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๓ ประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการก่อนการทำสัญญาให้ทุน

(๕) หน่วยงานของรัฐหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดหรือการวิจัยและนวัตกรรมประเภทหนึ่งประเภทใด ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

กรณีการวิจัยและนวัตกรรมตาม (๔) ให้หน่วยงานของรัฐนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ผู้ให้ทุนให้แก่ผู้รับทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมและเพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานวิจัยและนวัตกรรม

“ผลงานวิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า ข้อค้นพบหรือผลที่เกิดขึ้นจากการวิจัยหรือการสร้างนวัตกรรม โดยการค้นคว้า การทดลอง การสำรวจหรือการศึกษา รวมถึงองค์ความรู้ การประดิษฐ์ กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ กระบวนการบริการ หรือการจัดการในรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นข้อค้นพบใหม่หรือพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญและนำไปใช้ประโยชน์ได้ ไม่ว่าจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาหรือไม่ก็ตาม

“การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า การใช้หรืออนุญาตให้ใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมในการผลิตผลิตภัณฑ์ การจัดทำบริการ การปรับปรุงกรรมวิธีการผลิต การจัดโครงสร้างองค์กร การบริหารจัดการ หรือการดำเนินการอื่นใดในเชิงพาณิชย์หรือสาธารณประโยชน์ หรือการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยเพื่อพัฒนาต้นแบบ ผลิตภัณฑ์หรือต่อยอดผลงานนั้น และให้หมายความรวมถึงการจำหน่ายจ่ายโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมโดยมีประโยชน์ตอบแทนที่คำนวณเป็นเงินได้ด้วย

“สัญญาให้ทุน” หมายความว่า สัญญาการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมระหว่างผู้ให้ทุนและผู้รับทุน

“ผู้ให้ทุน” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๓ ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม

“ผู้รับทุน” หมายความว่า บุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ซึ่งเป็นคู่สัญญากับผู้ให้ทุนในสัญญาให้ทุน

“นักวิจัย” หมายความว่า ผู้ประดิษฐ์หรือผู้สร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมซึ่งผู้รับทุนระบุว่าเป็นนักวิจัยในการเปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่งและให้หมายความรวมถึงหัวหน้าโครงการวิจัยและผู้ซึ่งผู้รับทุนระบุว่าเป็นผู้ช่วยนักวิจัยซึ่งร่วมประดิษฐ์หรือร่วมสร้างสรรค์ผลงานนั้นด้วย

“คนต่างด้าว” หมายความว่า คนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“สถานนโยบาย” หมายความว่า สถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

มาตรา ๖ ผู้ให้ทุนและผู้รับทุนต้องจัดทำสัญญาให้ทุนโดยมีข้อสัญญาที่เป็นสาระสำคัญ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การจัดทำสัญญาซึ่งผู้รับทุนให้บุคคลอื่นทำงานบางส่วน ตามสัญญาให้ทุนด้วยโดยอนุโลม

ข้อกำหนดใดในสัญญาตามวรรคหนึ่งและวรรคสองที่แตกต่างไปจากระเบียบตามวรรคหนึ่ง ข้อกำหนดนั้นเป็นโมฆะ แต่ไม่กระทบถึงความสมบูรณ์ของข้อกำหนดอื่นในสัญญานั้น

ข้อกำหนดใดในสัญญาซึ่งผู้รับทุนให้บุคคลอื่นทำงานบางส่วนตามสัญญาให้ทุนที่กำหนด ให้ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นของผู้รับทำงานหรือผู้อื่น ข้อกำหนดนั้นเป็นโมฆะ แต่ไม่กระทบถึงความสมบูรณ์ของข้อกำหนดอื่นในสัญญานั้น

มาตรา ๗ ผู้รับทุนมีหน้าที่เปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากสัญญาให้ทุน ให้ผู้ให้ทุนทราบตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าโครงการวิจัยตามสัญญาให้ทุนมีหน้าที่เปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อผู้รับทุนโดยเร็ว

มาตรา ๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ ให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากสัญญาให้ทุนตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่งหรือที่เกิดขึ้นจากสัญญาตามมาตรา ๖ วรรคสอง โดยใช้ทุนสนับสนุน การวิจัยและนวัตกรรมตามสัญญาให้ทุนเป็นของผู้รับทุน เมื่อผู้รับทุนได้เปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรม ตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง และแจ้งความประสงค์จะเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม พร้อมทั้ง เสนอแผนและกลไกการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นหนังสือต่อผู้ให้ทุนภายในระยะเวลา ที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้รับทุนไม่ประสงค์จะเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมหรือมิได้ดำเนินการภายใน ระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ให้ทุนแจ้งให้นักวิจัยทราบผ่านหัวหน้าโครงการวิจัยโดยให้หัวหน้า โครงการวิจัยแจ้งต่อนักวิจัยต่อไป และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่นักวิจัยที่ประสงค์จะเป็น เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมด้วยโดยอนุโลม

ให้ผู้ให้ทุนออกหนังสือแสดงความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมแก่เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามวรรคหนึ่งและวรรคสองโดยเร็ว

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสาม ให้เป็นไปตามระยะเวลา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๙ ในกรณีที่ผู้รับทุนมิได้เปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรมใดตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง หรือกรณีที่ผู้รับทุนและนักวิจัยไม่ประสงค์จะเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมใดหรือไม่ดำเนินการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๘ วรรคสี่ ให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นเป็นของผู้ให้ทุน

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๓ และหน่วยงานอื่นของรัฐหรือหน่วยงานหรือบุคคลในภาคเอกชนร่วมกันให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมให้เป็นไปตามที่กำหนดในสัญญาร่วมให้ทุน

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาเป็นผู้ให้ทุนโดยใช้เงินรายได้ของตนซึ่งมิใช่เงินที่ได้รับจัดสรรจากกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมให้เป็นไปตามที่กำหนดในสัญญาให้ทุน

มาตรา ๑๑ คนต่างด้าวซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทยจะมีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เพียงใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภานโยบายประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒ ผู้รับทุนหรือนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๘ มีหน้าที่บริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม และรายงานการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อผู้ให้ทุนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และตามแผนและกลไกการใช้ประโยชน์ที่ได้ยื่นไว้ตามมาตรา ๘

ในกรณีที่เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือแผนและกลไกการใช้ประโยชน์โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ผู้ให้ทุนมีหนังสือแจ้งเตือนให้เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่ผู้ให้ทุนกำหนด

เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมต้องนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตกเป็นของผู้นั้น หรือภายในระยะเวลาอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามลักษณะของเทคโนโลยีหรือลักษณะการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและ

นวัตกรรมนั้น ซึ่งต้องระบุเหตุผลและความจำเป็นไว้ในประกาศนั้นด้วย หากเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมิได้นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้ให้ทุนมีหนังสือแจ้งเตือนให้เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมนำผลงานดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลาที่ผู้ให้ทุนกำหนด

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๓ ในกรณีที่เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องหรือมิได้นำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลาที่ผู้ให้ทุนกำหนดตามวรรคสองหรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี ให้ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นเป็นของผู้ให้ทุนทันทีนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว และให้ผู้ให้ทุนมีหนังสือแจ้งให้ผู้มีหน้าที่และอำนาจจดทะเบียนสิทธิตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนต่อไป ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้มีหน้าที่และอำนาจดังกล่าวดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วและมีหนังสือแจ้งให้ผู้ให้ทุนทราบ

มาตรา ๑๓ ก่อนครบระยะเวลาที่ผู้ให้ทุนกำหนดตามมาตรา ๑๒ วรรคสาม หากผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมยังมิได้ใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม แต่ประสงค์จะใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อไป ให้ยื่นคำขอต่อผู้ให้ทุน พร้อมแสดงข้อเท็จจริงและหลักฐานอันแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม หากผู้ให้ทุนเห็นด้วยกับคำขอให้ผู้ให้ทุนขยายระยะเวลาการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามที่เห็นสมควร หากพ้นระยะเวลาที่ผู้ให้ทุนขยายให้แล้วยังไม่มีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ให้ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นเป็นของผู้ให้ทุนทันทีนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาที่ขยายนับ เว้นแต่จะได้มีการอุทธรณ์ตามวรรคสาม ทั้งนี้ ในกรณีที่ความเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมตกเป็นของผู้ให้ทุน ให้นำความในมาตรา ๑๒ วรรคสี่ มาใช้บังคับแก่ผู้ให้ทุนและผู้มีหน้าที่และอำนาจจดทะเบียนสิทธิตามกฎหมายด้วยโดยอนุโลม

การพิจารณาความพยายามในการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมไม่เห็นด้วยกับการดำเนินการของผู้ให้ทุนตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งผลการดำเนินการดังกล่าว และให้คณะกรรมการวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ผู้รับทุนซึ่งเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีรายได้จากการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ให้ผู้รับทุนดังกล่าวจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งแก่นักวิจัย และในกรณีที่ผู้รับทุนเป็นสถาบันอุดมศึกษาให้นำรายได้ส่วนหนึ่งไปใช้สำหรับการวิจัยและสร้างนวัตกรรมด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ผู้รับทุนซึ่งเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมอบหมายให้นิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นผู้ใช้ประโยชน์โดยไม่มีค่าตอบแทนอันคำนวณเป็นเงินได้ หากนิติบุคคลนั้นมีรายได้จากการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ให้นิติบุคคลดังกล่าวจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งแก่นักวิจัยด้วย

ในกรณีที่มิใช่นักวิจัยหลายคน แต่นักวิจัยเพียงบางคนเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม ตามมาตรา ๘ วรรคสอง หากนักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีรายได้จากการนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ ให้นักวิจัยซึ่งเป็นเจ้าของผลงานดังกล่าวจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งแก่นักวิจัยอื่นซึ่งมิได้เป็นเจ้าของด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ทุนซึ่งเป็นเจ้าของหรือร่วมเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีรายได้จากการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ให้ผู้ให้ทุนดังกล่าวจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งแก่นักวิจัยด้วย

การจัดสรรรายได้แก่นักวิจัยตามวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๕ การโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมซึ่งผู้รับทุนหรือนักวิจัยเป็นเจ้าของไปเป็นของบุคคลอื่นต้องได้รับความยินยอมจากผู้ให้ทุน และต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งนำไปจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การโอนตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการโอนให้นิติบุคคลซึ่งผู้รับทุนมอบหมายให้บริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม ไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ให้ทุน

ลักษณะและวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลซึ่งผู้รับทุนมอบหมายให้บริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่การโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมของผู้รับโอนทุกทอดด้วยโดยอนุโลม

ให้นำความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่ผู้รับโอนตามมาตรานี้ด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ผู้ให้ทุนหรือผู้ซึ่งผู้ให้ทุนมอบหมายมีสิทธิใช้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมซึ่งเกิดจากการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย หรือพัฒนา ไม่ว่าผลงานนั้นจะโอนไปเป็นของผู้ใด แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดต่อการใช้ประโยชน์ตามปกติของเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกินสมควร และไม่ทำให้เสื่อมเสียต่อประโยชน์อันชอบธรรมของเจ้าของผลงานดังกล่าวเกินสมควร

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ผู้ให้ทุนเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมใด หากคณะกรรมการเห็นว่าผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะมากกว่าหากอยู่ในการบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่นใด คณะกรรมการอาจมีคำสั่งให้โอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปให้แก่หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลนั้น หรือมีคำสั่งอนุญาตให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลนั้นใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้ โดยต้องชดเชยค่าทดแทนหรือเสียค่าตอบแทนที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควร ทั้งนี้ คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้

เมื่อคณะกรรมการมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นการแสดงเจตนาของผู้ให้ทุนและให้นำไปใช้จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นต่อไป

เพื่อประโยชน์แห่งการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ให้ทุนรายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ผู้ให้ทุนเป็นเจ้าของและการใช้หรือไม่ใช้ประโยชน์ในผลงานวิจัยและนวัตกรรมดังกล่าวต่อคณะกรรมการ โดยให้เปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภานโยบายประกาศกำหนด

มาตรา ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มสมรรถนะในการผลิตและผลิตภาพ สร้างรายได้ยกระดับคุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม ในการสร้างประโยชน์ให้สังคมหรือชุมชน รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่เกษตรกร กลุ่มอาชีพในชุมชน วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม ผู้ด้อยโอกาส หรือประชาชนในพื้นที่ ยกระดับเศรษฐกิจฐานรากและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ให้คณะกรรมการสามารถจัดสรรเงินจากกองทุนให้เพียงพอและเหมาะสมกับสถานการณ์ในการสนับสนุนและส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ในวงกว้าง

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๘ ให้เกิดประสิทธิผล ให้สภานโยบายกำหนดหน่วยงานเฉพาะมีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน การนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ในวงกว้าง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่สภานโยบายกำหนดโดยข้อเสนอของคณะกรรมการ

ให้หน่วยงานตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการจ่ายเงินที่ได้รับจัดสรรตามมาตรา ๑๘ เป็นค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์แก่นักวิจัยที่ดำเนินการอันก่อให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ แห่งมาตรา ๑๘ ด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐ ผู้ซึ่งประสงค์จะใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมอาจยื่นคำขอต่อ คณะกรรมการเพื่อขออนุญาตใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมดังกล่าว โดยแสดงหลักฐานว่า ผู้ขอได้พยายามขออนุญาตใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมจากเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม โดยได้เสนอเงื่อนไขและค่าตอบแทนที่เพียงพอตามพฤติการณ์แห่งกรณีแล้ว แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ ภายในระยะเวลาอันควร

เมื่อได้รับคำขอตตามวรรคหนึ่งแล้ว หากปรากฏต่อคณะกรรมการว่าเจ้าของผลงานวิจัยและ นวัตกรรมมิได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในระยะเวลา สองปีนับแต่วันที่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตกเป็นของผู้นั้น ให้คณะกรรมการพิจารณามีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ขอ สามารถนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นไปใช้ประโยชน์ได้และกำหนดค่าตอบแทนที่เป็นธรรมภายใน ระยะเวลาอันควร โดยอาจกำหนดเงื่อนไขหรือข้อจำกัดสิทธิได้ตามที่เห็นสมควร และต้องแจ้งให้เจ้าของ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมทราบเป็นหนังสือโดยไม่ชักช้า โดยให้ถือว่าคำสั่งอนุญาตดังกล่าวเป็นการให้ใช้ สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่สภานโยบายกำหนด

ผู้ยื่นคำขอและเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา ๒๐ ต่อ สภานโยบายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งนั้น และให้สภานโยบายวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายใน หกสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภานโยบายกำหนด

คำวินิจฉัยของสภานโยบายให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๑ ในภาวะสงครามหรือการรบ หรือในภาวะฉุกเฉิน หรือในกรณีที่มีความจำเป็น เพื่อรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ หรือเพื่อป้องกันหรือบรรเทาภัยพิบัติสาธารณะ หรือผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น

ให้นายกรัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานของรัฐใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมใด ๆ ที่เกิดจากทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม โดยเสียค่าตอบแทนที่เป็นธรรมแก่เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม และต้องแจ้งให้เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมทราบเป็นหนังสือโดยไม่ชักช้า

เจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีสิทธิฟ้องให้เพิกถอนคำสั่งหรือเพิ่มจำนวนค่าตอบแทนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น

มาตรา ๒๒ ให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต และที่ผ่านมารัฐได้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่โดยที่ผู้รับทุนหรือนักวิจัยไม่สามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้ด้วยข้อจำกัดด้านกฎหมายและกฎระเบียบของภาครัฐจึงไม่มีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น เพื่อให้มีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ อันจะเป็นประโยชน์ทั้งการต่อยอดการวิจัยและต่อเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม และเป็นแรงจูงใจให้มีการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพิ่มขึ้นสมควรกำหนดให้ผู้รับทุนหรือนักวิจัยสามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากเงินสนับสนุนของภาครัฐได้ มีกลไกการบริหารจัดการและติดตามการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งกำหนดมาตรการบังคับใช้สิทธิโดยรัฐในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างประโยชน์ของผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมและประโยชน์ส่วนรวม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้